

Farské zvesti

Časopis Gréckokatolíckej farnosti
Zosnutia Presvätej Bohorodičky
v Humennom

Ročník: 18. Rok: 2025 Číslo: 01.

Vydané pre vnútornú potrebu farnosti

Základom bratstva je Ježiš

(z myšlienok pápeža Františka)

Toto je čas na vzdávanie vďaky a my máme radosť z toho, že ho môžeme prežívať oslavou svätej Božej Matky. Ona, ktorá zachováva Ježišovo tajomstvo vo svojom srdci, učí aj nás čítať znamenia čias vo svetle tohto tajomstva.

Končiaci sa rok bol pre mesto Rím rušný. Občania, pútnici, turisti a všetci, ktorí tadiaľto prechádzali, zažili typickú fázu predchádzajúcu Jubilejnému roku, keď sa množili veľké i malé staveniská. Tento večer je chvíľou na múdru úvahu, na zamyslenie sa nad tým, že všetka táto práca mala okrem hodnoty, ktorú má sama osebe aj zmysel, ktorý zodpovedá vlastnému povolaniu Ríma, jeho univerzálnemu povolaniu. Vo svetle Božieho slova, ktoré sme práve počuli, by

sa toto povolanie dalo vyjadriť takto: *Rím je povolaný prijať všetkých, aby všetci mohli spoznať, že sú Božími deťmi a bratmi a sestrami navzájom.*

V tejto chvíli teda chceme vzdávať Pánovi vďaku za to, že nám umožnil pracovať, veľa pracovať, a predovšetkým za to, že nám to dal urobiť s týmto veľkým zmyslom, s týmto širokým obzorom, ktorý je *nádejou bratstva.*

Motto jubilea „Pútnici nádeje“ je plné významov v závislosti od rôznych možných perspektív, ktoré sú ako mnohé pútnické „cesty“. Jednou z týchto veľkých ciest nádeje, po ktorej treba kráčať, je bratstvo: je to cesta, ktorú som navrhol v encyklike *Fratelli tutti*. Áno, nádej sveta spočíva v bratstve! A je krásne myslieť na

to, že naše mesto sa v posledných mesiacoch stalo staveniskom pre tento účel, s týmto komplexným zmyslom, že sa pripravuje na prijatie mužov a žien z celého sveta, katolíkov a kresťanov iných vierovyznaní, veriacich každého náboženstva, tých, ktorí hľadajú pravdu, slobodu, spravodlivosť a pokoj, všetkých pútnikov nádeje a bratstva.

Musíme si však položiť otázku: *má táto perspektíva nejaký základ?* Je nádej na bratské ľudstvo len rétorickým sloganom, alebo má „skalopevný“ základ, na ktorom môžeme vybudovať niečo stabilné a trvalé?

Svätá Bohorodička nám dáva odpoveď tým, že nám ukazuje Ježiša. Nádej na bratský svet nie je ideológia, nie je to ekonomický systém, nie je to technologický pokrok. Nie.

Nádejou na bratský svet je On, vtelený Syn, ktorého poslal Otec, aby sme sa všetci mohli stať tým, čím sme, teda *deťmi*

Otca, ktorý je na nebesiach, a teda bratmi a sestrami medzi sebou.

A tak, keď s vďačnosťou obdivujeme výsledky prác vykonaných v meste - ďakujeme za prácu mnohým, mnohým mužom a ženám, ktorí sa o to zaslúžili, a ďakujeme pánovi primátorovi za túto prácu, ktorá pomáha mestu k rozkvetu,

- uvedomme si, čo je rozhodujúcim staveniskom, staveniskom, ktoré sa týka každého z nás: je to to stavenisko, v ktorom každý deň dovoľím Bohu, aby

vo mne zmenil to, čo je nehodné Božieho dieťaťa, zmeniť to, čo nie je ľudské, a v ktorom sa každý deň zaviazem, že budem žiť ako brat a sestra pre svojho bližneho.

Nech nám naša svätá Matka pomáha kráčať spoločne, ako pútnici nádeje, po ceste bratstva. Nech nás Pán požehná, nás všetkých, nech nám odpustí naše hriechy a dá nám silu ísť na našu púť v nadchádzajúcom roku.

„Nádejou na bratský svet je On, vtelený Syn, ktorého poslal Otec, aby sme sa všetci mohli stať tým, čím sme, teda deťmi Otca, ktorý je na nebesiach, a teda bratmi a sestrami medzi sebou.“

(pápež František)

Tajomstvo (sviatosť) krstu

(Návrat k Otcovi)

Obdobie pôstu bolo v ranokresťanskom spoločensve významné okrem iného aj tým, že katechumeni sa po troch rokoch príprav blížili ku samotnému krstu. Počas pôstu sa veriaci modlili za tých, čo sa pripravujú na krst.

Krst je cesta z ríše smrti do života; je brána do Cirkvi a začiatok trvalého spoločenstva s Bohom. Krst je základná sviatosť, brána, ktorá otvára prístup k ostatným sviatostiam. Zjednocuje nás s Ježišom Kristom, vťahuje nás do jeho vykupiteľskej smrti na kríži, a tak nás vyslobodzuje z moci hriechu, očisťuje od všetkých osobných hriechov a umožňuje nám spolu s ním vstať z mŕtvych k životu, ktorý sa nekončí. Pretože krst je zmluvou s Bohom, človek musí povedať svoje slobodné „áno“. Krst môže prijať každý človek, ktorý ešte nie je pokrstený. Jediným predpokladom krstu je viera, ktorá sa pri krste musí verejne vyznať. Človek, ktorý chce prijať kresťanskú vieru, nemení iba svoj pohľad na svet. Vstupuje totiž na cestu učenia sa (katechumenát), na ktorej sa pripravuje prijať Boží dar v krste. Osobným obrátením a krstom sa stáva novým človekom, živým údom Kristovho tela – Cirkvi. Cirkev sa od

svojho počiatku drží tradície krstiť malé deti. Má to jediný dôvod: skôr ako sa my rozhodneme pre Boha, Boh sa už dávno rozhodol pre nás. Krst je teda milosť, nezaslúžený dar Boha, ktorý sa nás bezvýhradne ujíma. Preto veriaci rodičia, ktorí si želajú pre svoje dieťa to najlepšie, žiadajú krst, v ktorom sa dieťa vyslobodzuje z vplyvu dedičného hriechu a z moci smrti. Krst detí predpokladá, že kresťanskí rodičia budú pokrstené dieťa uvádzať do viery a do kresťanského života. Ten, kto dieťaťu odopiera krst pre nesprávne chápanú liberálnosť, dopúšťa sa na ňom bezprávia. Tak ako nemožno dieťaťu odoprieť lásku, pre ktorú sa samo tiež dokáže rozhodnúť až neskôr, nemali by veriaci rodičia odopierať svojmu dieťaťu Božiu milosť v krste, ak sa nechcú na ňom dopustiť príkoria. Tak ako sa každý človek rodí so schopnosťou rozprávať, čo sa však musí naučiť, tak sa každý človek rodí i so schopnosťou veriť, musí sa však viere učiť. Krst však nemožno nikomu nanútiť. Ak bol niekto pokrstený ako malé dieťa, musí svoj krst neskôr „ratifikovať“ vlastným životom – to znamená, že musí k nemu povedať z vlastnej vôle svoje „áno“, aby mohol začať prinášať ovocie.

V obvyklých prípadoch sviatosť krstu udeľuje biskup alebo kňaz. V prípade smrti môže platne pokrstiť každý kresťan, keď má úmysel konať to, čo koná Cirkev: vyleje na hlavu krsteného čistú vodu a vysloví krstnú formulu: „*Krstí sa Boží složobník „M“ v mene Otca i Syna i Svätého Ducha.*“ Voda symbolizuje očistenie a nový život. Túto skutočnosť vyjadroval už Jánov krst pokánia. Krst, ktorý sa udeľuje v „*mene Otca i Syna i Ducha Svätého*“ vodou, je viac ako znakom obrátenia a pokánia. Je to nový život v Kristovi. A preto ešte nasleduje pomazanie olejom, oblečenie bieleho rúcha a zapálenie krstnej sviečky.

Pri krste sa stávame údmi Kristovho tela, bratmi a sestrami nášho Spasiteľa a Božími deťmi. Sme oslobodení od hriechu, vytrhnutí z moci smrti a od tohto okamihu sme predurčení k životu v radosť vykúpených. Byť pokrstený znamená ponoriť svoj osobný životný príbeh do prúdu Božej lásky. „Náš život,“ hovorí pápež Benedikt XVI., „*patrí Kristovi, teda už nie nám... On nás sprevádza, jeho láska nás prijíma a oslobodzuje od strachu. Ten, ktorý je sám Život, nás chráni a nesie, nech už kráčame kamkoľvek.*“

Katechumeni alebo rodičia by mali vybrať svoje krstné meno po nejakom veľkom svätcovi, pretože nemáme lepšie vzory ani lepších pomocníkov ako svätých. Ak je mojím patrónom svätec, mám u Boha priateľa.

Ten človek, ktorý bude pokrstený, si vyberá svojho krstného rodiča, aby ho sprevádzal jeho duchovným životom.

K tomu, aby niekto platne plnil úlohu krstného rodiča, cirkevné právo (CCEO)

v kán. 685 vyžaduje:

- aby bol pokrstený, myropomazaný a už prijal Eucharistiu,
- bol katolíkom, bez ujmy,
- mal úmysel túto úlohu zastávať,
- bol označený tým, kto má byť pokrstený, alebo jeho rodičmi, alebo tým, kto ich podľa práva zastupuje, a ak ich nie je vysluhovateľom krstu,
- nebol otcom, matkou, alebo manželom toho, kto má byť pokrstený,
- nevykonával trest vyobcovania, vrátane menšieho, ani trest pozastavenia a nebol pozbavený práva byť krstným rodičom,
- aby dosiahol vek požadovaný partikulárnym právom,
- viedol život odpovedajúci viere a úlohe, ktorú má na seba zobrať.

Liturgický program

Liturgický program po Nedeli po Osvietení

od 13.01. do 19.01. 2025

Pondelok 13.01.	Sv. mučeníci Hermyl a Stratonik	06:30 sv. lit. (csl.) * <i>Terézia, Michal, Ludmila...</i> 18:00 sv. lit. (slov.) † <i>Peter (panychída)</i>
Utorok 14.01.	Prepodobní otcovia zavraždení na vrchu Sinaj Zakončenie sviatku Bohozjavenia	06:30 sv. lit. (csl.) * <i>Jana</i> 18:00 sv. lit. (slov.) † <i>Michal, Mária, Michal</i>
Streda 15.01.	Prepodobní otcovia Pavol Tébsky a Ján Chatrčník	06:30 sv. lit. (csl.) † <i>Ján, Ján, Mária...</i> 18:00 sv. lit. (slov.) † <i>Mária (panychída)</i>
Štvrtok 16.01.	Poklona reľaziam sv. apoštola Petra	06:30 sv. lit. (csl.) † <i>Andrej</i> 18:00 sv. lit. (slov.) † <i>Peter</i>
Piatok 17.01.	Prepodobný a bohonositeľný otec Anton Veľký voľnica	06:30 sv. lit. (csl.) † <i>Mária (panychída)</i> 18:00 sv. lit. (slov.) † <i>Marek (panychída)</i>
Sobota 18.01.	Svätý Atanáz a svätý Cyril, alexandrijskí arcibiskupi	07:00 sv. lit. (csl.) † <i>Ján</i> 17:15 Veľká Večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) * <i>Ivan</i>
Nedeľa 19.01.	34. nedeľa po Päťdesiatnici Prepodobný otec Makarios Egyptský hl. 2	07:30 sv. lit. (slov.) * <i>Marika, Vladimír, Ivana, Liana, León, Marek, Marek, Štefan s rod.</i> 09:00 sv. lit. (csl.) * za farnosť 11:00 sv. lit. (slov.) * <i>Štefan</i> 17:15 Večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) * <i>Štefan, Milada, Martin, Marek, Jakub, Kristínka, Štefan, Marianna</i>

Liturgický program

Liturgický program 34. nedeli po Päťdesiatnici od 20.01. do 26.01. 2025

Pondelok 20.01.	Prepodobný a bohonositeľný otec Eutymios Veľký	06:30 sv. lit. (csl.) * <i>Viera</i> 18:00 sv. lit. (slov.) † <i>Ján</i>
Utorok 21.01.	Prep. otec Maxim Vyznávač	06:30 sv. lit. (csl.) † <i>z rod. Rohalovej, Švecovej...</i> 18:00 sv. lit. (slov.) † <i>Ján, Mária</i>
Streda 22.01.	Sv. apoštol Timotej Sv. prepodobný mučeník Anastáz Perzský	06:30 sv. lit. (csl.) † <i>Michal, František, Ivan</i> 18:00 sv. lit. (slov.) † <i>Mária (panychída)</i>
Štvrtok 23.01.	Sv. hieromučeník Klement, ankyrský biskup. Sv. mučeník Agatanel	06:30 sv. lit. (csl.) * <i>Simona</i> 18:00 sv. lit. (slov.) † <i>Fedor, Zuzana, Juraj...</i>
Piatok 24.01.	Prepodobná matka Xénia Rímska zdržanlivosť od mäsa	06:30 sv. lit. (csl.) 18:00 sv. lit. (slov.) † <i>Štefan, Mária, Viera...</i>
Sobota 25.01.	Sv. Gregor Teológ, konštantínopolský arcibiskup	07:00 sv. lit. (csl.) † <i>Mária (panychída)</i> 17:15 Veľká Večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) * <i>Anna s rod.</i>
Nedeľa 26.01.	35. nedeľa po Päťdesiatnici Prepodobný otec Xenofont, jeho manželka Mária a synovia hl. 3	07:30 sv. lit. (slov.) * <i>Michal. Pavol, Adam</i> 09:00 sv. lit. (csl.) * <i>za farnosť</i> 11:00 sv. lit. (slov.) * <i>kňazi z farnosti</i> 17:15 Večiereň 18:00 sv. lit. (slov.)

Náš otec svätý Gregor, nysský biskup

(Synaxár – životopisy svätých)

Jeho meno je gréckeho pôvodu a znamená „bdelý“. Narodil sa po roku 330 v Cézarei. Gregor bol mladším bratom svätého Bazila Veľkého.

Svoje vzdelanie získal na pohanských rétorických školách a u svojho brata. Gregor bol lektorom, potom rétorom a takisto sa aj oženil. Po smrti svojej manželky vstúpil do kláštora Iris, ktorý okrem iných založil jeho brat Bazil. V roku 372 ho jeho brat vysvätil na biskupa v Nysse. Kvôli obvineniu zo sprenevery financií jeho biskupstva musel žiť od roku 376 niekoľko rokov vo vyhnanstve.

Po smrti ariánsky naladeného cisára Valensa sa vrátil naspäť do svojho biskupstva v Nysse. V roku 379 sa zúčastnil synody v Antiochii a o rok nato v roku 380 bol ustanovený za Metropolitu v Sebaste. Gregorov prísne pravoverný postoj z neho urobil zarytého protivníka arianizmu.

Na koncile v Konštantínopole v roku 381 obraňoval svoje názory proti Ariánom. Tu patril k najvýznamnejším obrancom pravej viery.

V roku 386 prednášal princeznej Pulchérii a krátko nato aj jej matke

smútočnú reč. Naposledy sa spomína v roku 394 v aktách synody z Konštantínopolu.

Náš svätý otec Gregor, nysský biskup zomrel v Sebaste v roku 394. Miesto jeho pochovania ostáva neznáme. V kláštore Ivion na hore Athos sa nachádza údajná relikvia jeho hlavy.

Gregor je známy ako najväčší kresťansko-filozofický mysliteľ svojej doby. Pomocou filozofie obraňoval kresťanské pravdy proti neveriacim a heretikom.

Ku Gregorovým najznámejším pojednávaniam patrí bojovný spis „*Proti Eunomiou*“, v ktorom obhajuje Nicejské vyznanie viery.

Jeho hlavné dielo, „*Veľká katechetická modlitba*“,

zdôrazňuje správnosť kresťanského učenia voči židom a pohanom. Spoločne so svojím bratom Bazilom a priateľom Gregorom sú nazývaní „*Traja veľkí Kappadónčania*“. Sú autormi kresťanskej náuky o Najsvätejšej Trojici. Táto teológia potom, čo sa presadila, znamenala koniec ariánskeho sporu. K tomu došlo na 2. všeobecnom koncile v Konštantínopole v roku 381. Gregor bol tiež jedným z najväčších mystikov kresťanského staroveku.

Prečo ľudia kričia (príbehy pre potešenie duše)

Jedného dňa položil učiteľ svojim učeníkom otázku: „Prečo ľudia kričia, keď sú nahnevaní?“

„Kričia preto, lebo sa dajú obráť o pokoj,“ odvetil jeden z nich.

„Prečo však kričia, keď s nimi súhlasíme?“ opýtal sa učiteľ znovu.

„Nuž, kričia preto, aby sme ich počuli,“ znela odpoveď druhého učeníka.

A majster sa pýtal ďalej: „Takže sa nedá hovoriť potichu?“

Nasledovalo množstvo odpovedí, ale žiadna z nich učiteľa nepresvedčila.

Vtedy zvolal: „Viete, prečo kričíme na ľudí, keď sme nahnevaní? Je to preto, lebo keď sa dvaja ľudia na seba hnevajú, ich srdcia sa od seba príliš vzdialia. Ak sa chcú navzájom počuť, musia na seba

kričať. Čím sú nahnevanejší, tým silnejšie musia kričať, aby sa počuli. Čo sa však stane, keď sa dvaja ľudia do seba zaľúbia? Nekričia, hovoria veľmi potichu. Vzdialenosť medzi nimi je veľmi malá. Niekedy sú ich srdcia tak blízko, že ani nehovoria, iba šepkajú. A keď je láska najintenzívnejšia, nemusia ani šepkať, stačí, keď na seba pozerajú. Ich srdcia sa vedia dorozumieť. To sa deje medzi dvomi ľuďmi, ktorí sa ľúbia.“

Na záver učiteľ povedal: „Keď sa s niekým rozprávate, nedopusťte, aby sa vaše srdcia od seba vzdialili. Nehovorte slová, ktoré by ich mohli ešte viac oddialiť, pretože potom príde deň, keď bude vzdialenosť taká veľká, že už nenájdu cestu späť.“

Stáť na správnej strane

Štyria mladí priatelia sa popoludní vybrali na výlet loďkou.

Keď už boli ďaleko od brehu, keď sa náhle zmenilo počasie. Obloha sa zatiahla mrakmi a spustila sa veľká búrka. Vlny boli čoraz silnejšie a zmietali loďkou, akoby bola len stebлом trávy.

Lodžka sa začala plniť vodou.

Traja mladíci schytili vedrá a začali ju vylievat' von.

Štvrtý mladík však lial vodu do ložky, akoby chcel pomôcť vlnám.

„Čo to robíš?!“ skríkli ostatní preľakane.

„Robím to, čo ma naučila moja mama.“, odpovedal sebaisto štvrtý mladík.

„Čo to znamená?“, pýtali sa ostatní.

„Stáť vždy na strane silnejšieho,“ odpovedal.